

Til beslutningsforslag nr. B 61. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 2. maj 2002

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af Vandfonden

[af Torben Hansen (S) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 24. januar 2002 og var til 1. behandling den 11. marts 2002. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 7 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Danske Vandværkers Forening og Hylke Vandforsyning I/S.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Hylke Vandforsyning I/S mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL og KRF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Enhedslistens og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget finder det meget vigtigt at opretholde Vandfondens lovgrundlag og bevilling.

Regeringens udspil med ophævelse af lov nr. 326 af 14. maj 1997 om støtte til forureningstruede vandindvindinger betyder, at det ikke længere er muligt for små private vandværker eller enkeltindvindinger at få midler fra Vandfonden til at løse akutte forureningsproblemer på små vandforsyninger og private brønde og borer – altså anlæg, der allerede er ramt eller stærkt truet af en forurening (ofte pesticider ved de små vandværker og bakterier og nitrat ved de private borer og brønde).

Det bliver en meget hård økonomisk belastning for de borgere, der får vand fra nogle af de små anlæg, som bliver ramt af udefra kommende forurening. Nedlæggelse af Vandfonden vil direkte ramme den enkelte forbruger – den enkelte familie – der kommer i denne situation.

Regeringens argumentation for nedlæggelsen af Vandfonden fremgik bl.a. af Venstres hjemmeside januar 2002 (Mere velfærd og mindre bureaukrati), hvoraf det fremgik:

»Fonden har vanskeligt ved at gøre sine midler virksomme. I stedet vil regeringen sikre rent drikkevand gennem fortsat reduktion af kvælstof og fosfor, samt en minimering af brugen af pesticider, oprydning af farlige affaldsdepoter og renovering af landets kloakker.«

Fonden har udbetalt 20-25 mio. kr. om året, hvilket ikke indikerer, at fonden har haft svært ved at gøre sine midler virksomme. Det er meget vigtigt også at forhindre kommende nedsivninger, reduktion af kvælstof, fosfor m.m., men for nuværende har der ikke været et eneste initiativ fra regeringens side til at leve op til egen argumentation.

Fondens midler går til at løse akutte forureningsproblemer på små vandforsyninger og private brønde og borer, oftest beliggende i landdistrikterne – altså anlæg, der allerede er ramt eller stærkt truet af en forurening. Vandfonden er derfor ekstra vigtig for landdistrikterne.

Man kan ikke løse de akutte grundvandsproblemer ved at gøre noget ved dagens forureningsbelastning, da dette først vil få effekt om mange, mange år. Det tager nogle år, inden en forurening når ned til grundvandet. Selv om alle aktiviteter, der kan medføre grundvandsforurening, ophørte, ville det grundvand, som i dag og i de kommende år indvindes til drikkevand, nogle steder være forurenede.

Det er derfor nødvendigt at gøre forskellige tiltag, der for hovedpartens vedkommende er afhjælpende. Især for ejere af borer, der forsyner få husstande, samt for mindre vandværker kan udgifterne pr. husstand til disse tiltag være meget høje. Med Vandfonden er der mulighed for at afbøde de økonomiske konsekvenser for enkeltindvindinger og mindre vandværker, der uforskyldt bliver ramt af udefra kommende forurening.

På nuværende tidspunkt giver Vandfonden støtte til:

- Ny boring til at erstatte den, der er forurenede.
- Tilslutning til anden forsyning, herunder tilslutningsafgift og udgifter til rørledninger.
- Rensning af vandet i en overgangsperiode.
- Afværgeboring.
- Kontrol og overvågning af vandkvaliteten i indvindingsoplandet.

– Andet, som sikrer den decentrale vandforsyning, for eksempel ændring af dyrkningspraksis eller oprydning efter forurening.

Samlet er der siden vedtagelsen af fondens oprettelse medio 1997 afgivet støttetilsagn på 83,6 mio. kr., hvoraf enkeltindvindere har modtaget 44,5 mio. kr. og almene vandværker 37 mio. kr.

Den seneste vurdering af målgruppens størrelse er 33.000 private borer/brønde og knap 700 små vandværker. Hidtil er der givet støtte til over 3.300 private borer/brønde og 271 små vandværker. De seneste specielle undersøgelser af pesticider i private borer/brønde, herunder de i pressen omtalte foruroligende undersøgelser i Sønderjylland, forventes at ville øge presset på Vandfonden.

Den anden del af Vandfonden – p.t. 6 mio. kr. – går til generelle udviklings-, forsknings- og demonstrationsprojekter inden for vandforsyningsteknologi. Før 1997 var der praktisk talt ingen aktiviteter på dette område. Med Vandfonden kom der gang i et helt nødvendigt udviklingsarbejde for, at dansk vandforsyning kan være rustet til fremtidens udfordringer med hensyn til materialevalg, rensningsteknologier (pesticider, nikkel, MTBE), mikrobiologisk vækst i ledningsnet m.m. På grund af det store behov blev denne del af Vandfondens virke styrket så sent som i sommeren 2001. S, SF, RV, EL og KRF betragter også dette område som en meget vigtig del af Vandfondens virke.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Si-umut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Søren Gade (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)

Freddie H. Madsen (DF) Jørn Dohrmann (DF) Helle Sjelle (KF) Lars Barfoed (KF)

Ole M. Nielsen (KRF) nfm. Inger Bierbaum (S) Nicolai Wammen (S) Pernille Blach Hansen (S)

Svend Auken (S) Torben Hansen (S) Jørn Jespersen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	57*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9		

---

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende B 61

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 13/3-02 fra Danske Vandværkers Forening
2	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 13/3-02 fra Danske Vandværkers Forening, til miljøministeren
3	Henvendelse af 3/4-02 fra Hylke Vandforsyning I/S
4	Spm. 2 om kommentar til henvendelse af 3/4-02 fra Hylke Vandforsyning I/S, til miljøministeren
5	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 13/3-02 fra Danske Vandværkers Forening, fra miljøministeren
6	Svar på spm. 2 om kommentar til henvendelse af 3/4-02 fra Hylke Vandforsyning I/S, fra miljøministeren
7	1. udkast til betænkning